

Geloof & praktijk

Geesten: waan of werkelijkheid

Piet Hummelen

Geesten spelen een belangrijke rol in de wereld. Kerkmensen belijden elke zondag: Ik geloof in de heilige Geest. Engelen zijn Gods dienende geesten. Circa 35 jaar geleden werd door gelovigen met de mond beleden dat er engelen en duivelen bestaan. Maar het was geen werkelijkheid in het leven van veel gelovigen.

Bij voorlichting op scholen over Indonesië door De Verre Naasten is een beeld te zien van een huis op Sumba. Op dat huis zit een grote tuit. Als ik vertel dat daar de geesten van de voorouders wonen, weten de leerlingen van groep acht niet hoe ze kijken moeten. Is die man soms gek? Op mijn vraag of er geesten bestaan is de eerste reactie: nee. Stel je de vraag na een korte pauze opnieuw, dan komen de eerste schuchtere opmerkingen dat geesten bestaan. Eén groep hield tot het einde vol dat er geen geesten bestaan. Toen ik vroeg of ze naar de kerk gingen, klonk het volmondig: ja. Na mijn vraag: 'Hoor je dan in de kerk niet... en in de heilige Geest?' werden de kinderen zich pas bewust wat ze zeiden.

Beleving van de moderne mens

In alle culturen spelen waarzeggers en geesten een belangrijke rol. Door de verlichting is er veel weggeredeneerd wat geesten, heksen en witte wieven betreft. Dat is echter iets met de mond, terwijl het hart er nog anders over denkt. Een paar voorbeelden: vrijdag de 13e is een rustige dag in het vliegverkeer; de 13e verdieping/kamer wordt vaak overgeslagen. En wordt er bij de begrafenis nog steeds een paar maal rond de kerk gelopen met de kist voordat men naar het graf gaat?

In deze tijd is het geesten bezweren weer in, glaasje draaien, sterrenbeeld, tarotkaart lezen. Door de provinciale landschappen worden heksencursussen gegeven. Radio en televisie geven er ook aandacht aan. In Limburg is een museum dat geheel aan geesten, heksen enzovoort is gewijd. In de westerse wereld spelen de voorouders geen rol van betekenis in het leven van vandaag. Heel anders is dat in veel andere culturen. Voorouders zijn en blijven aanwezig en vaak moet je die ook gunstig stemmen.

Beleving van de christen

Het grootste geschenk dat wij als gelovige christenen gekregen hebben is de heilige Geest, uitgestort op alle mensen. De Geest, gezonden door onze Heiland, wil wonen in onze harten. De Geest wil ons leiden en biddend voor de Vader brengen alles wat wij vergeten.

De strijd tussen de goede geesten, de engelen, en de kwade geesten, de duivelen, komt ook in het Nieuwe Testament heel duidelijk naar voren. Het begint al met de verzoeking van Jezus in de woestijn. Maar ook zijn veel mensen in bezit genomen door onreine geesten. Jezus drijft de onreine geesten uit. En ook de discipelen/leerlingen drijven de boze geesten uit, maar dat kan alleen door gebed (Mar. 9:29). Het aantal geesten dat in de mens kan wonen is groot, zeven wordt genoemd (Mat. 12:45), maar ook legio komt voor (Mar. 5:12). Engelen en duivelen zijn ook voor ons een werkelijkheid. God zendt zijn engelen uit om ons te beschermen. Wij mogen vast vertrouwen op zijn bescherming. Hij laat geen van zijn kinderen uit zijn hand vallen. Maar een

werkelijkheid is ook dat wij, als wij dingen gaan doen die God niet wil, tegen de heilige Geest zeggen: Ga even uit ons hart want wat we nu gaan doen, daar willen we u niet bij hebben. Maar een leeg hart blijft niet leeg.

Theorie of werkelijkheid

In Ivoorkust heb ik meegemaakt dat onder het roffelen van de djembé (trommel) het masker waarin de geesten wonen, naar het dorp werd gehaald. Grote kerels deden er wat lacherig over. Maar naarmate het masker dichterbij het dorp kwam werden zij stiller. Ten slotte stonden zij te trillen op hun benen.

In Indonesië was een Europees christen die Javaanse krissen verzamelde. Krissen zijn rituele dolken die met geesten worden ingestraald. Hij kwam helemaal onder invloed van de geesten. Hij kwam bij mij om te praten. Je hoeft dan niet bang te zijn, want als je je aan God toevertrouwt zal Hij zijn engelen sturen om je te beschermen. Na een poosje praten kwam de man overeind om mij aan te vallen. Dat is best moeilijk want je wilt hem niet bezeren. Je blijft praten en trekt je langzaam terug tot je niet verder kunt. Op dat moment duik je op hem. Ik zie nog hoe hij kletste over de colaflesjes in het krat die hij voor zich zag.

In Nederland was er een occulte bijeenkomst in Amersfoort. Veel christenen liepen biddend om de vergaderplaats. Degene die de bijeenkomst verzorgde, heeft de sessie voortijdig gestopt want het lukte niet goed.

Ook nu is er altijd strijd tussen de duivelen en de engelen. Zij zijn altijd om ons heen. Maar gelovigen worden beschermd.